

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno znaža.

Stev. 46

V Ptaju v nedeljo dne 12. novembra 1911.

XII. letnik.

„Stajerčevi“

Metski koledar 1912

je že izšel

na 144 strani, 17 krasnih slik, izredno v gospodarskih člankov, povesti, pesmi, smehi, nadalje popolni seznamek štajerskih in sejmov, kalendarij, poštne določbe itd.

na 60 vin., po pošti 70 vin.

Koledar se pošilja le tedaj, ako se ek naprej plača; najbolje je, ako se priobi kar za 70 vin znakm priloži.

Kdor naroči 10 koledarjev, dobri enega.

Kupujte, širite in priporočajte ta najlepši inočejši napredni ljudski koledar!

italijansko-turška vojna.

italijanska vlada je vkljub porazom zadnjih vkljub dejstvu, da stoji vsa evropskajava na nje nasprotrem stališču, vkljub temu, je konec vojne še v nedogledni daljavi, ko proglašila tri poličansko trajino za last Italije. S tem je laška vlada svojemu očitnemu ropu oblast pečat. Seveda je tri poličanska dežela zdaj na papirju „last“ Italije. In treba bode še mnogo krvi prelit, treba bode še bojev, predno stopi ta papirnata proglaščina in ne zaprinesejo niti ženskam ter dom. S tako krvolčnostjo, ki je proti vsem človeškemu četu in proti mednarodnim določbam, hočejo Italijani med afrikanljudstvo zanesti strah in pokorčino. Pa ravno nasprotni učinek dosegli! Žalostno, morajo „divji“ Arabci braniti kulturo in človeštvo pred „katoliškimi“ Lahji... V namen prinašamo zopet važnejša poročila zadnja tedna.

Laška grozodejstva.

Vossische Ztg. poroča: Arabci v Tripolisu Italijanom vedno bolj sovražni. To ni čuda, laški vojaki so brezobzirno postrelili, kar jim je prišlo pod puško. Nekega moža in neko ženo so z orožjem v roki in so ju na smrt obsojali. Laški oficir je pustil najprve moža ustreliti pa še ženo, ki je mrlčica na roki. Potem so ustrelili starčka, potem mladenci in končno starko; zadnjo so nalo nago, kjer so našli pri nje patronne. Tudi grka so Lahi „pomotoma“ ustrelili.

Lokalanzeiger poroča sledeče slučaje laške groznosti: Neki Arabec šel je z volom k stenu po vodo. Laški vojaki so ga odpravili. Hotel vola seboj vzeti, so ga z bajonetni

umorili. — Trije slepi domaćini so počasi po cesti korakali. Srečal jih je laški vojaki oddelki in v par minutah so bili slepcii mrtvi. Trije otroci so bežali iz oaze k „svetemu grobu.“ Laška straža je pričela na otroke „šnelfeuer“ streljati. Enega mesarja so vojaki sredi v delu z lastno sekiro ubili. Neki mož je šel iz sejma; vojaki so ga vstavili, mu vzeli denar in ga ustrelili. V Sokri ustrelili so Lahi celo družino, obstoječo iz 20 oseb. Na cesti v Gergharih jahali sta dve ženski na kameli. Ker nista pred vojaki obraz razkrili, so ju postreljali. Neko drugo ženo so iz istega vzroka z bajonetom zabolli. Neki potni pridigar, ki je na cesti v Sokro prosil, bil je ustreljen. Pri vodnjaku so ustrelili nekega 12 letnega dečka brez vsacega vzroka. Na trgu klečala je jokoča ženska ob mrlčici svojega moža; laški vojaki so takoj tudi njo ustrelili. Kavasa Majko od nemškega konzula so obsodili na smrt. 9 vojakov se je postavilo 10 korakov od njega. Ustrelili so 19 krat, predno se je Majko mrtev na tla zgrudil. Ako vsi Italijani tako streljajo, ne bode slabo za Turčijo!

Letalni stroji.

Italijani imajo tudi več letalnih strojev na tri poličanskem bojišču. Iz njih so metali streliči ter bombe na Arabce. Ali ti so tri stroje v zraku obstrelili in potem popolnoma razbili.

Umorjene ženske.

Zentral News poroča iz Tripolisa: Ko se je Turkom posrečilo, pregnati Italijane iz arabskih hiš, našli so 120 mrlčev žensk in otrok; mrlči so bili na rokah zvezani in grozivo razmesarjeni. V neki mošči so našli 300 do 400 umorjenih žensk in otrok.

Laška mobilizacija.

Rim, 4. nov. Laška vlada poklicala je 50.000 rezervistov starostnega razreda 1889 pod orožje, da jih odpošlje na afričansko bojišče. Pri ogrskih fabrikah Weiss v Budimpešti je naročila laška vlada 1 milijon patronov.

Italijanska proglašitev.

Rim, 5. nov. Italijanski kralj podpisal je danes sledeči dekret: „Na predlog ministerskega predsednika in zunanjega ministra smo sporazumno z ministerskim svetom na temelju artikla V ustave sklenili, da se postavi Tripolitanija in Kyrenaika popolnoma pod suverenitetu italijanskega krajestva. Za upravo omenjenih pokrajini se bode konečne določbe potom postave uresničilo. Do uresničenja take postave bodojo kraljevi dekretri vse potrebno povzročili. Ta dekret se predloži parlamentu v sklepanje.“ — Obenem razposlal je zunanjih minister San Giuliano vsem konzulom posameznih držav brzojavko, v kateri se vsebino dekreta velevlastim naznanja.

Položaj v Tripolisu.

Poroča se, da je položaj vsled grozodejstev laških vojakov še hujši. Laški vojaki so kar sami Arabce na smrt „obsojali“ in postrelili. General Caneva razpolaga zdaj z 9 regimenti.

Vedno še je pričakovati, da Turki Lahe v morje potisnejo, ker prihajajo vedno bližje. Italijanske izgube znašale so pretekel četrtek 1600 mrtvih; istotako je mnogo vjetih, mnogo pa jih umre na koleri.

Turki protestirajo.

Turška vlada izdala je ojstri protest na vse velevlasti zaradi laških grozodejstev, v katerem pravi m. dr.: „Vest sveta kriči vsled grozodejstev, ki jih objavljojo nestrankarske priče. Lahi so brez ozira na spol in starost domačine postreljili in med prebivalstvom smrt sejali, nedolžne umorili in bolnike mučili...“

Lahi zopet tepeni.

Konstantinopol, 7. nov. Turški vojaki v zvezi z Arabci so napadli mesto Derna, pristanišče v Kyrenaiki, katerega so Italijani šele pred kratkim zavzeli. Po krvavem in strastnem boju so bili Italijani pregnani. 500 Italijanov je bilo mrtvih; tudi so Turki dobili 18 kanonov ter 500 kisti streličev. Turški vojaki imajo baje le 80 do 100 mrtvih. Turke vodita Euverbini in šajk Senussov. Senuški narod postal je 10.700 mož z 10 poglavjarji v boj proti Italijanom. Od druge strani se poroča, da je bilo v tem boju na italijanski strani 360 oseb mrtvih, 165 ranjenih in 140 vjetih. Nadalje so Turki pridobili še 9 kanonov. Turki imajo 180 mrtvih in 195 ranjenih.

Mesto Tripolis.

Položaj je jako resen. Turki in Arabci napadajo vedno Tripolis ponoči. Vsled laških grozodejstev se širi veliko sovraščvo proti vsem Evropejcem. Angleški in ameriški parniki so že pripravljeni, da odpljujejo v Tripolis.

Velevlasti in Italija.

Grazer Tagblattu se poroča od zanesljive strani, da so evropske velevlasti sporazumno sklenile, da italijanske suverenske izjave glede Tripolisa pred končnim mirom ne priznajo. To stališče zavzema tudi Anglija. S tem je Italija sprevidela, da njenega ropanika opravičiti ne more!

Še laške izgube.

Pri Taboruku so se izkrcali italijanski vojaki. V bližini El Faruna so jih napadli Turki in je prišlo do hudega boja. Italijani so izgubili 200 mrtvih in ranjencev. Vodja Somaliza zamorcev udrl je z velikimi četami v italijansko kolonijo Erythräa. Požgal je celo vrsto vasi in napravil Italijanom mogoško odre. Turški zunanjih minister potrdil je novice o zmagi pri Derni in pravi, da je od 3000 Italijanov pri Derni 350 mrtvih, več kot 1000 pa ranjenih; 13 laških oficirjev so Turki vjetli. Čez Derno plapola turška zastava.

Italija mobilizira naprej.

List Avanti poroča, da skliče vlada starostne razrede 1886 in 1887 pod orožje. 100.000

mož določenih je za Tripolis. Stanje generala Caneva je omajeno. V Castellamare di Stabia delajo v veliki naglici na izvršitvi novih parnikov „Marsalla“ in „Nino Bixio“.

Ob avstrijski meji.

N. Züricher Ztg. poroča, da so postavljeni vsi laški „alpini“-regimenti na vojno stanje. Več regimentov je odšlo na avstrijsko mejo. Vsi rezervni oficirji italijanske armade sklicani so na več tedenske „orožne vaje“ na avstrijsko mejo.

Laški veleizdajalci.

V laških krajih Tirola se je uresničil iredentovski odbor z načelnikom grofom Manzi, ki nabira denarje za italijansko armado. Odbor je izdal oklic, ki pa je bil zaradi veleizdajstva zaplenjen. Zakaj pa „iredentovi“ ne grejo kot prostovoljci v Tripolis? Turki jim bodo že manir priučili...

žaja. Nekaj nestalnega, negotovega leži v zraku in ni čuda, da je ljudstvo že skoraj vse zaupanje v državni zbor izgubilo. Kajti dobrega iz te zbornice še ni ničesar prišlo!

Podpora. V sled skupnega nastopa štajerskih državnozoborskih poslancev pri ministeriju za notranje zadeve podelilo se je po letosnjih nevtrinah in požarih oškodovanim posestnikom v političnih okrajih Ljutomer, Radgona, Gradec, Mürzzuschlag, Liezen in Weiz 50.000 K državne podpore. Sakrabolt, s tem denarjem se bodejo pa kmetje že najdej...

Odstop vlade. Ministerski predsednik baron Gautsch je v zmislu sklepa ministerskega sveta predložil demisijo celega kabineta. Cesar je demisijo sprejel in je naročil grofu Stürgkhmu, da naj ta sestavi novo vlado. Grof Stürgkh velja za klerikalca in posrečilo se mu je hitro, sestaviti uradniško vlado; slike in imena posameznih novih ministrov prinašamo na drugem mestu. O novi vladi se govori, da bode stalna in se ne bode tako hitro umaknila. Govori se tudi, da bode vladala eventuelno s § 14, ako bi državna zbornica ne hotela delat. Pričakujejo nas terej zopet časi temnega nastopanja klerikalnih nasilnežev in nova vlada bode gotovo bolj proti ljudstvu nego za ljudstvo nastopala!

Živinsko štetje na Avstrijskem pojavilo je m. dr. dejstvo, da je šlo število govede od 1. 1890 do 1. 1910 za 351.000 komadov nazaj. Ta pojav daje gotovim protikmetskim hujščcem dovolj prilike, vpiti in kričati o nazadovanju naše domače živinoreje in o potrebi uvoza tuje živine ter mesa. Kako pa stoji stvar v resnici? Šteло se je glasom uradnih številk;

	1900	1910	kosov	%
po tisoč kosov				
konjev . . .	1.717	1.801	+	84.000 + 4.93
govede . . .	9.511	9.150	—	321.000 — 3.74
oslov . . .	66	73	+	7.000 + 9.59
koz . . .	1.019	1.253	+	233.000 + 22.95
ovc . . .	2.621	2.428	—	192.000 — 7.36
svinj . . .	4.682	6.471	+	1.749.000 + 37.42
čebenjnjakov . . .	996	1.232	+	336.000 + 23.72
perutnine . . .	26.671	35.842	+	9.071.000 + 33.01

Nazadovala so torej le goveda in ovce, medtem ko je drugo lepo napredovalo. Nazadovanje ovc se vrši že od srednje prejšnjega stoletja in se zdaj že skoraj vstavilo. Nazadovanje domače živinoreje pa tudi ni posebno veliko, ako se pomisli, da imamo 3 leta s pomanjkanjem krme in z živinskimi kugami za nami ter da je tudi konzum govejega mesa znatno večji postal. Nadalje je množina domačih svinj ter perutnine izredno lepo narasla. Nazadovanje goveje živine povzročilo je, da smo dobili okroglo 30 milijonov kil govejega mesa manj. Nasprotno pa smo dobili 110 milijonov kil več svinjskega mesa. Torej se vsakdo presneto moti, kdor misli, da bi se z uvozom tuje inozemske živine mestni draginji odpomoglo. Edina pot proti draginji je in ostane: pospeševanje in pod-

piranje domače živinoreje! Na gospodi naj bi se enkrat v lice povedalo, da razkosavanje kmetskih posestev v namesti pravi zločin na domačem gospodarstvu!

Še več vojakov? Listi poročajo, da vlada l. 1913 novo vojno reformo predlagajo obsegala zlasti sledeče točke: 1. urešnjenje 57 infanterijskih bataljonov, razne polke kompletira. — 2. Reorganizacija kavaljerije s tem, da se urešniči 92 regim s 4 (doslej 6) eskadroni. — 3. Pomadanje poljske artilerijske za 100 baterij, tako da vsaka infanterijska divizija eno artilerijsko gado. — 4. Uresničenje 2 novih kórov. — Zvišanje mirovnega stanja vseh infanterijskih bataljonov in stanje konjev artilerije. — To pomenilo bi zvišanje rekrutskega kontingenta za 400—500.000 mož, nadalje enkratni izdat za 300 milijonov kron in zvišanje letnih izdat za armado za 100 milijonov. Gotovim jmena na odločilnih mestih se menda res blede...

Konec frančiškanov. Papež je razpuštil frančiškanski red in je menihe podredil kapenski generalu. Frančiškanski red obstojeval je prevezel papež Leo XIII. l. 1892 protičezben, iz 3 redovnih skupin i. s.: iz kapucinov iz frančiškanskih observatorij (rujava franciškanska) katerih je zdaj okroglo 15.000 v 1.500 klošterov in iz frančiškanskih konventualcev (črni franciškani) katerih je po zadnjem štetju 1462 v 1.500 samostanov. Vsi ti trije redovi se bodojo vse enega samega, v kapucinskega, združili. Vse bodojo zanj kapucinske določbe, ki so najbolj vseh kongregacij. Nepozabljeni cesar Jožef II. bi seveda drugače govoril...

Anarhisti v francoski mornarici. V francoski mornarici ponavljajo se z grozovito trostjo velikanske nesreče. Strašne razstrele v vojnih parnikih „Liberté“ in „Jena“, pri katerih je izgubilo na stotine vojakov svoje življenje, naše so čudna nadaljevanja. V električnem konvenrerju parnika „Mirabeau“ se je izdrobljeno steklo in želesje, vratna basena Cherbourgu so se nakrat odprla in voda je vbasin prepolnila, pri parniku „Lucas“ je nasegenj itd. Splošno se sodi, da so povzročili teh nesreč francoski anarhisti. Preiskava določi, da se ni nobenega zločinka dobila. Ali sploh sodba je to.

Revolucion na Kitajskem napreduje še vedno. Uporniki imajo že vsa važnejša mestna v svojih rokah. Zadnja poročila pravijo, da izbruhnil upor tudi že v glavnem mestu Peking, tako da je padec sedanje cesarske družine gotov. Cesarjeva družina je bube zbežala. Uporniki bodoje bržkone tudi Evropo pejce na padli in so vsled tega velebitna na vse slučaje pripravljene.

Brenčič in — kmet!

Državni poslanec Brenčič je človek, katerega ni nikdo resnim ne smatra. Prišel je v državno zbornico, kakor „Pilat v kredo.“ Politični duhovniki so hoteli dokazati, da naše katoliško ljudstvo in enega Miha Brenčiča vole, aka se ga ljudstvu z znanim pritoškom in priznance in v spovednicah komandira. In resniosti je še nezavedenih, nevednih in z najbolj izrabljanim vere poneumjenih mož, da se je Brenčič izvolil. Zdaj, ko je ptujski okraj v semešna nesreča zadela, se Mihi seveda vse smeje. Celo trebušasti fajmoštri se mu rogojajo, kaj klepetajo ob časi vina o volitvah. In Brenčič lastni oče je rekel, da je njegov nadležnost nesposoben. Vse se mu smeji in tudi mi pa, pravzaprav nismo hoteli resno z njim popotovati. Ime „Brenčič“ je pa za nas pravo svarilo. Nekaj kot politiki ne moremo prezreti. Brenčič sam ob sebi je v vsakem oziru ničla; ali vsakič dobri pomen, ako se pred njo številko po svojeg stavu. Miha bi niti gotove nezakonske materijale omenile, ako bi ne postal „nekaj“ na ramenah drugih ljudij. Tako je tudi v državni zbornici. Miha je za dr. Korašca in za ožljedljive prvaške klerikalce sploh nekak "sprahor", nekako trobilo, nekaka kulisa ali zunanjega oblike nekak "parade-kmet", ki sicer nima in ne smeti lastnih možgan, ki pa vendar tisto trobi, kar mu trobijo voditelji klerikalizma v slovju zadnjič je Miha v državni zbornici usta odpril raz nekega listka „govor“ čital. Ta „govor“

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE

kocke

à 5 · h

Pazite natanko na ime MAGGI in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

391

Politični pregled.

Politični položaj stoji pod vplivom nove vlade odnosno sprememb v vladi same. Kar je naprednega v državni zbornici, opazuje Stürgkhovo vlado s prav nezaupljivimi očmi. Kajti imenovanje grofa Stürgkhja za ministerskega predsednika pomeni vsekakor korak naprej v klerikalizem. Gautschovo vlado so pravzaprav klerikalci vrgli. Državni zbor imel je pretekli teden zopet počitnice. Zdaj so seje napolnjene z daljšimi govorji, ki iščejo vsi rešitve iz zagonetke položaja.

Nova vlada.

Das neue österreichische Beamten-Ministerium.

Na drugem mestu poročamo, da je cesar dosedanjo avstrijsko vlado z predsednikom pl. Gautschom odslavljal. Imenovana je bila nova vlada, obstoječa iz uradnikov. Zastopnike posameznih ministerij vidimo na naši sliki i. s. zgoraj (od leve na desno): 1. pravosodni minister dr. pl. Hohenburg; 2. finančni minister dr. R. Meyer; 3. ministerski predsednik grof Karl

Stürgkh; 4. deželnobrambeni minister pl. Georgi; 5. poljski minister pl. Zaleski; nadalje v drugi vrsti: 6. kmetijski minister dr. Brat; 7. notranji minister pl. Bonyški; 8. minister za javna dela I. mka; 9. železniški minister pl. Forster; 10. trgovski minister dr. Rössler; 11. minister za podok in bogoslužje pl. Hussarek. Radovedni smo na uspehe te nove vlade!

da le zaradi tega omeniti, kér mu ga je stavljal in diktiral general klekalcev. In edino zaradi tega se s tem zavzemam!

Miha je tako zaradi "lepšega" nekaj očetih govoril. Potem je ponavljal znane laži o podarstvu štajerske dežele. Ni pa poveleni, da so njegovi komandanti, slovenski klerikalci, štajerski deželnizbori, da so tem štajerskega kmeta vobili, da so v obupanja pričeli, da so mu takoreč oropali podre in ga izročili najhujši bedi! Tega Miha povedal, kér tega ni smel povedati!

Povedal pa tudi marsikaj drugači. Tako govoril o uradniških plačah in je tako kričal, da bi vsak sodniški šribar par stotakov meseč zasluzil. V resnici je danes mnogo jih uradnikov, ki zasluzijo razmeroma manj, vinski hlapci. Sicer pa tudi mi radi priznamo, so plače visokih uradnikov v prevelike. Vzemimo le slovenskikralnega poslanca profesorja dr. Verstovška; viva plačo kot poslanec, ima lepo dohodke klerikalne stranke in dobiva poleg tega lepo od države kot c. k. profesor, pa če kaj da ali ne. Cospod Brenčič, šribarjem ne poščite skorje kruha, klerikalnim profesorjem inov, tlačite kolač v usta! Pa še nekaj treba nati. Ali ste, g. Brenčič, že kedaj proračunali, koliko plačuje kmet — duhovnikom? Ti jim plačuje kot navadni davkopalčevalc; z krvavega denarja v bogih davkopalčevalcov dobivajo žagnani gospodje mesečno svojo plačo. Drugič plačuje kmet duhovnikom še ob vsaki priliki (pri krsti, birmi, spomini, poroki, pogrebu itd.). Tretjič jim plačuje s da mora njih poslopa, njih hiše, hleva, graditi in vzdrževati. In četrtyč jim še vseled požrešne, oderuške in brezrčne. Slavni poslanec Miha, — ako ste res stopnik kmetov, zakaj pa vsega te je, v državnih zbornicah povedali čne? Saj je bila Brenčičeva družina enkrat našlokljikalna in ima gotovo v svojem spominu slučajev duhovniškega oderušta, ki bi dali navesti. Ali mi vemo, zakaj je Miha o molčal, — moral je molčati, kajti benta trobi le tisto, kar muzikant v njo

Naš Miha pa je v državnih zbornicah tudi o govoril, da so c. k. uradniki na spodnjem vedenju jemljuški večidel Nemci in da vseled tega jemljuški ljudstva ne razumejo. Ej, Mihče, kdo pa da je jek razume? Svojo glavo gremo staviti, Miha od 100 slovenskih ediktov in razglasov tskih sodnih niti 5 ne razume! Zadnji šribar na spodnjih zbornicah sodni v rozhoda pravilnejšo v uradu po vlastištevno slovenščino nego Brenčič. Miheljski dialekt ni vzor slovenščine! Miha v prvi vrsti premisli, da jo on zadnji, ki bi o neizobraženosti drugih govoriti. Potem naj pomisli, da pride stotru slovenskih teregovatov prosi, naj se jim slovenske oblastne v države na nemško prestavi, kér jih slovenske ne litičimo. In Miha naj tudi to premisli, da on dobrom niti deset stavkov ne zna, "izpregovoriti", brez da bi rabil komiziske besede. Toliko zapeljanemu revresu, v tej zadevi!

Miha pa je tudi na komando političnega je ena nekaj o septembarskih dogodkih leta 1908 raj ter. Jezil se je — zaradi svojega čednega semeja. Ta brat je namreč takrat rogovil, se je kadar spaval s stražniki, jim je trgal cesarske mečicev, raz prs in je bil vseled tega na daljšo sinko obsojen. Postava velja ravno za mi se kogar, za Brenčiča in za Cucka! Bahati in pečati itaži, ki so na troške davkopalčevalcev ptujeli. Alija okraja bogastvo pridobili, so pred postavo Brenčičko vredni kakor zadnji berač. In Miha se vsakad tega le grozovito osmešil, ko je počela čednega bratca v državnih zbornicah zagotoviti. Brat je svojo kazeno sedel in niti sv. rame mu je ne odvzame. Miha pa naj bi po zboril, da gnoj tembolj smrdi, čimbolj se ga drane... Da je Brenčič, — pardon: gospod, nevni poslanec Miha Brenčič iz Spublja, obliku, vsem temu še gorostasno lagal, to pač e smeđadno; saj je hodil vendar v klerikalno šolo trobi,

in klerikalna stranka bi brez laži že davno poginila...

To je bila torej "Jungfernrede" Brenčiča. Vprašajmo le eno: kaj je koristil Miha s tem svojim več kod neumnim "govorjenjem" svojim volilcem? Kaj imajo kmetje od tega "govora"? Mislimo, da je odgovor prav lahek: Volilci Miha Brenčiča so dosegli, kar so hoteli, — tisti pa, kdo proti Brenčiču volili, morajo trpeti zaradi neumnosti od prvakov nahujskane množice...

V vsaki hiši lahko izostanejo, ve-
like neprijetnosti pral-
nega dneva, ako se nameči perilo že na
predvečer s pralnim prškom ki popolnoma
izloči vso nesnago.
Pralni pršek je
predmet zaupanja,
kajti lahko je pona-
rejen in težko je
ponaredbo dognati.
Ako kupite izdelek tvrdke, katera Vam za
pristnost jamči, tedaj boste gotovo prejeti
zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni
prški (prah iz mila) sicer tudi dobro
čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo.
Najboljši in najzanesljivejši pralni pršek je
vesakor

Schichtov
pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Danes dne 6. novembra je bil pri nas živinski sejem. Zopet enkrat se je pokazalo, koliko živine ima naš okraj in kako lepo živad so naši kmetje prinali. Ali žalibog ni bilo kupca, ker ni prišel nobeden Nemeč. In Nemci so vendar prvi kupci za našo živino. Kje so pa zdaj prvaški učitelji in iz Kranjskega privandrnih dohtarji? Ti se pač le na volišču za nas kmete brigajo. Na celem sejmu nismo opazili niti enega Kranjca, pa tudi nobenega kaplana z debelo denarnico... Zato pa, dragi kmet, ako pride kedaj prvaški agitator te nadlegovati, pokaži mu očno pot, ki vodi na Kranjsko!

Sv. Trojica Slov. gor. Ker "Slov. Gospodar" ne more nehati s svojim psovjanjem na "Štajerijance", smo primorani se iz naše rezerve vendar enkrat vzdigniti, kajti mi lahko tem lažnjivcem vedno z mirnim srcem nasproti stopimo. Vendar pa ne vemo, ako ne bode našim nasprotnikom toplo postal, če bode njih lažnjivo delo razkrinkano. Ne bi se nam vredno zdelo odgovarjati, pa ljudstvu se morajo oči odpreti, ker drugače še bi se lahko reklo, da je krivda na

Vec kmetov iz okraja.

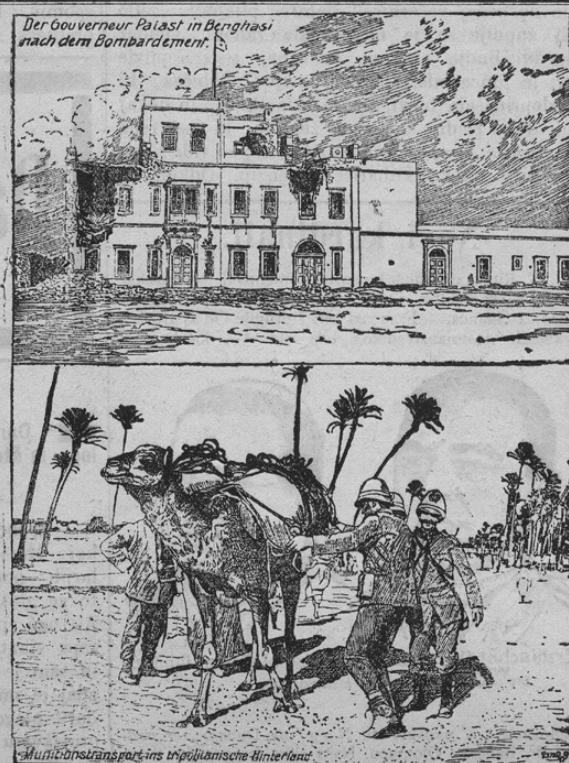
Sv. Trojica Slov. gor. Ker "Slov. Gospodar" ne more nehati s svojim psovjanjem na "Štajerijance", smo primorani se iz naše rezerve vendar enkrat vzdigniti, kajti mi lahko tem lažnjivcem vedno z mirnim srcem nasproti stopimo. Vendar pa ne vemo, ako ne bode našim nasprotnikom toplo postal, če bode njih lažnjivo delo razkrinkano. Ne bi se nam vredno zdelo odgovarjati, pa ljudstvu se morajo oči odpreti, ker drugače še bi se lahko reklo, da je krivda na

Od vojske.

K raznimi slikami, ki smo jih z ozirom na italijansko-turško vojsko že prinesli, objavimo danes še eno. Naša današnja slika kaže gubernersko palato v mestu Benghasi po bombardiranju od strani laških vojnih parnikov. Lepo posloje bilo je precej hudo poškodovan, kakor sploh vsa poslopja v tem mestu. Spodaj vidimo vojake, ki na domedarju prinašajo strelivo v od mesta oddaljene tripolišanske kraje. Kakor znamo, so kameli najbolj zanesljive, krepke in pohele domače živali za te puščave. Vojska sama postaja vedno bolj krvava in huda.

Bilder vom Kriegsschauplatze.

Ali si že
kmetski
koledar
za l. 1912
kupil?

naši strani. Kakor je vsem domaćinom znano, je enostranska hujskarija v naš prej mirni kraj s Kranjci sem privandrala. Ti kranjski hujščki so prinesli seme prepričevanje v sovraštva med nas. Začeli so s vsemi sredstvi proti nam delovati, in ker nam v resnici le samo dobro morejo očitat, so se obrnili na pot laži in obrekovanja. Imamo tisoč dokazov, vendar bodemo sedaj le njih najnovješte lumparije naštelci. Glavna oseba pri teh napadih, na katero ti hinavci streljajo, so naš župan g. Ferdinand Gollob, ker seveda, ako se hoče v trdnjavu, se mora najprej duri ali zid prelomiti. Ja trojško trdnjavu bi radi razrušili. No gospodje, če vam le ne bode "grodje prekislo". Vaša sredstva pa niso več poštena, za te naravnost imena ni več. Treba nam je samo zadevo streljanja pregledat, za katerega niste dovoljenja imeli. Ko so tedaj vaši možaki šli, ste rekli, da so temu g. Gollob krivi. Saj ste ja v občini Spodnji Porčič streljali, kateri župan je v svoji nevednosti postav zato dovoljenje dal. Župan pri Trojici pa nima v Sp. Porčič kaj za govorit. In teh postav tudi niso pri Sv. Trojici delali. Zakaj tedaj tako nesramno lažete? Odgovorite nam! Samo zategadelj, da bi poštenje, katerega imajo pri naših ljudeh ta gospod, podkopali. Ali laž ima kratke noge. Zakaj je imel eden teh kranjskih privandrancev dne 18/VIII. slovensko zastavo isobešeno? Ste pa vendar mislili, da se bode kdo črez to jezik in vam zastavo prepovedal. Ali motili se ste. Mi smo vas lepo na miru pustili, vi pa ste nas kar napadli, ko ste pri veselici rekrutov nemške zastave zagledali. In mi smo se zopet smejali, ker tokrat je vaš račun pa narobe šel. Ali lažnjivci ste in boste to ostali. Napadli ste v vaših časopisih zopet g. Golloba, kateri pa pri tej celi stvari še mezinca ganili. Pisali ste takrat od potresov, kateri bodo čez trg prišli. Nam se pa vidi, da je v vaših možganih že vse raztrešeno! Gospodje, ste s tem potresom morebiti volitvo pri posojilnem društvu mislili? Ja vseled te volitve morate vendar enkrat izprevideti, da vas je ljudstvo že spoznalo in da vsak kmet dobro ve, da je vaša cela agitacija samo laž. Bila je ta volitva vsem privandrancem dober dokaz, da trojški delavec, obrtnik in kmet ni slamlati mož, katerega bi lahko sem in tja stavljal, ampak da dobro ve, kje je nepolitično delo za njegov blagor. Gospod doktor, ali Vam ni žal za tiste kronice, katere ste izdali, s katerimi ste si hoteli za Vas večino kupiti? Ali Vas ni sram, da ste si prvaki glasove kupovali, pa vkljub temu komaj nekaj števila skupaj zbrali? Ja koliko britkih besed ste slišali in Vaša cela garda Vam ni mogla jih odvzeti. Mislimo, da Vam bode dan te volitve ostal v večnem spominu, da se boste začeli pri nas ob-

našati, kakor bi se Vam iz hvaležnosti do g. Golloba slišalo, ker le z njih pomočjo ste Vi sedaj pri Sv. Trojici. Premislite malo nazaj na čase, ko ste še med Vašimi kranjskimi bratci stanovali. Tedaj ko ste še turške žgaonke tolkli in kozje mleko pili, ste ja kakor slišati zelo ponižni bili; le sedaj ko ste se med Štajerci najdli, sedaj bi moral pred Vami vse izginiti, kar Vam ni všeč? Ali trojiška „trdnjava“ je sezidana na podlagi resnice in pravčnosti in ta podlaga je tako močna, da je vsi kranjski privandanci nikoli ne bodo podrli. In mi bodo delovali dalje po naši poti za blagor Štajercev.

Od svetega Andraža v Slov. goricah. Malokadaj se sliši kaj iz naše župnije. Pomisli, dragi „Štajerc“, da smo še za meglo in ne vemo kdaj se vzbudimo iz „črnega“ spanja. Za danes evo ti nekaj novic! Pretečeni teden so pogoreli tukaj župniški hlevi in je bil grozovit ogenj. Nekatera „gfrajtarce“ iz Marijine stotnine so celo videle nekjé v listju hudiča goret. Lahko mogoče! Ljudje govore, da je nastal ogenj vsled še žarečega pepela, ki se je nahajal v eni kisti v kolarnici. G. župnik pa sumijo „hudobno roko“. Mogoče je prvo in drugo... Torej hlevi so pogoreli, kdo bode stavil nove? Ja, ubogi dobri župljani bodo zidarji novih hlevov, čeravno od njih nimajo koristi. Kdo je prodal lepo živino, ki se je v teku let vzredila v teh hlevih, kdo je bil gospodar, ko je bilo vse polno mrve in drugih reči? Gospod župnik in sedaj, dragi faran, si zopet ti gospodar! Razvaline so tvoje, delaj, neumna stvarca, drugače ne boš zveličan. Sedaj naj vpraša g. župnik, kdo bo plačal. On že ve, kdo da molči; le kadar mu naznani kak revež, ki menda po načelih kat. cerkve; tudi pravico zahtevati drage ceremonije, da mu je umrla žena ali otrok, ga nabhrulijo častivreden gospod z v srce bodečimi besedami: „Kdo bo plačal?... Niti stola ne dobij v župnišču, ako nisi posebni ljubljeneč in nehote si človek misli, kdo je tukaj gospodar, faran ali župnik. Da, gospodar je faran in župnik hlapac, zvit hlapac. Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe in pokopaj mrtve, pa ne samo za par grošev; takoj je učil Kristus naše sedanje denarja željne gospode. Ali enkrat bo bisaga polna in mislim, da še pridejo časi, ko ne bo župnik pastir božje črede in obenem tudi govede. Dovolj bo mu mastna plača, čeravno pogrebi ne bodo več tako dragi. Upajmo, propad je gotov, ker si ga želes sami, saj tudi oni ne verujejo več na pekel, drugače bi živel drugače; in ti ubogi župljan veruj!... Pomisli, dragi „Štajerc“, 13 polovnjakov vina so nabrali naš župnik, samo za sveto daritev določenega. Ah, to bodo blagoslovjene maše pri Andražu, še bolj kakor so bile do sedaj večernice! (namreč pijane)... Po celi župniji se je napovedala rabota, vendar zavedni ljudje pravijo, da „naj tisti i püvlekeri je jünce oda!“ Prav imajo! Dobieček, ki ga doprinašajo hlevi, gre le v farški žep in nekaj tudi dobre pridne pobožne ženske, ki se rede na stroške faranov v župnišču. Saj se vidi, kako lepo žive farške kuharice v penziji. Odkod so

dobile denar, zakaj?... Še nekaj! Pred kratkim je bila tukajšna gospica za botro tukajšnjem trgovcu. Gospod ne morejo videti te gospice in skoraj ne bi hoteli krstiti. Vnel se je preprič v tem svetem prostoru, kjer je v oltarju Odrešenik sveta... Celo novomodni klobuk gospice ni bil všeč gospodu! Kaj tacega pa je že nečuvana predznost, da se kaj takorsnega godi v prostoru, kjer se delijo, kakor pravi letošnji Mohorjev koledar, sveti zakramenti zastonj. Ha, ta koledar pač ni lažnjivec! Ja gospod župnik, z Vašimi blagimi ženskami, deklami, lahko delate kaj hočete, ali z župljani ni dobro češenj zobati, saj vsak udarec zvonov, ki smo jih kupili mi, Vam plačamo in vi ste zauzakali, da se niti opoldan ne sme zvoniti z velikim. Radi bi že v kratkem slišali njegov glas v od Vas zavrnene Smolince, katere tako hudo sovražite, da jih celo imenujete iz prižnice. Dali smo Vam grah namesto žita, ali drugo leto še graha ne dobite. Spoznali smo, da je vse skupaj le „kšeft“ in cerkev kraj, v kojem se agitira in pridiguje sovraštvo napram vsem onim, ki ne trobijo v farški rog. Božji nasledniki bi naj bili sedanji župniki? Pje, pamet!... Več Smolinčanov.

Sv. Anton v Slov. gor. Dragi „Štajerc“! Ker od nas redkokrat kaj dobiš in slišiš, pa tedaj poštem primi naše pridne klerikalce. Napravo popisi našega vrlega kmeta Rues-a v Brengovi, kateri je hotel posili biti „podnačelnik“ Trojške posojilnice, in nam je vsem Antonjevcem naredil veliko sramoto. Dosedaj smo ga imeli za poštejnaka; a sedaj vidimo, da je pravi klerikalec od pet do glave. Bahal se je na Ptiju v eni gostilnici, da ima v Trojški posojilnici denar vloženi in mu zdaj mora posojilnica takoj izplačati denar. To je grda laž! Niti vinarja nima vloženega, ampak resnica je, da je en par tisočakov dolžen; in imel je trdega Nemca za poroka, kateri mu je na dan volitve odstopil in mu med vsemi volilci rekел, da mu noče več biti za poroka. To je bila velika sramota za tega nasprotnega voditelja. Rues, kaj mi vse zvemo! Žalostno pot si imel proti domu, ker še v gostilni, kjer si se hotel z žlahtno kapljico okreptiti, ki pa ti je kri vznemirila tako, da si bil naenkrat na prostem zraku. Bežal si proti lesu kakor kaka prestrašena lisica, in od tamkaj si žalostno gledal nazaj, kaj se bo menda zgordilo tvojemu prijatelju Kovášec-u. Ta pa je milo prosil gostilničarja, da ga naj branii pred razburjenimi kmeti, kateri so mu hoteli njegovo hujskanje poplačati. Skril se je takoj v drugo sobo, in tamkaj od samega straha pod posteljo splazil. Tako se je godilo tem dvema, ki sta hotela nemir in prepri sejati, pa sta sama sebi škodovala. To njima naj ostane za večni spomin. Prihodnjič popišem deželnega dolgorstneža...

izpregovoriti. In imel je „prepričanje“, nihil, kajti kdo v Spuhlu bi ne imel prepričanja? To Mihčeve „prepričanje“ je bilo jedobno žlahtnemu kamenu „opalu“; enkrat bilo plavo, potem violetno, potem rame. Spreminjalo se je to Mihčeve „prepričanje“, prav ni bilo nikdar posebno globoko. Hoc Ploj vedel bi o tej zadevi mnogo povedati, kaj Brenčič nosili so najprve škrice Plojevega mna potem pa so mu razpraskali obraz... Spuhlski Miha je torej govoril... sakrabolt, to pa že nekaj! Svoj čas „govoril“ je le miha krajki dekli in še ta mu je baje figa kanki kajti Mihčeva krščanska ljubezen je imela a dovolj nezakonskih plodov... Miha je, govoril in svetovno časopisje ni možakarja niti omenil. To je žalostno! Kajti Miha Brenčič je tudi nekaj!... Desetkrat že smo ponavljali, da je Miha govoril in zdaj povemo še, da je govoril — v državnih zbornici. Kajti —

Miha, Miha, Miha,
konjske repe ne viha,
Miha naš je izbran,
tacega isčeš zamčaj,
eden samo je Miha ...

Torej še enkrat: Miha je govoril... Sakrabolt to niso mačkine solze! Miha je Miha, pravzaprav je MIHA, kajti na najvišjem spuhelskem spomeniku postavili bodejo njegov spomenik, na katerem bodejo zapisane črke z njegovim imenom!... Miha je govoril — ali kje? Govori je v državnih zbornici, kot državnozborški poslanec! Res, imel je svojo „Jungfernrede“! Predsednik je zaspal, zapisnikarji so zaspali, gosti na galeriji so zaspali, štenografi so zaspali muhe na steni so zaspale, vse, vse je spalo... Miha pa je čital iz nemškega spisa nega listka svoj „govor“... Oj srečne muhe, ki ste spale!... Sicer pa bode kajše hudobneč vrašal, kaj je pravzaprav ne Mihče „govoril“. Muhe so spale in zato nam ne morejo ničesar povedati. Kaj je torej vsmiljajo Bog dopustil Brenčiču govoriti? Le eno, eno le je treba zapomniti iz tega znamenitega govora, ki ga je čital spuhelski Mihče v partmentu: — Mihčev čedni bratec je bil svoj v luknjo postavljen, kjer se je s policijo preupal in cesarske medajle trgal. In kjer je Mihče vse svoje „poslanstvo“ za „bratsko je bezen“ smatra, potegnil se je v državni zbornici edino za svojega brata... Oj Miha, Miha, kako te vodijo tvoji lastni klerikalni komandantri za nos! Ali si v dmlužnem žrebcev res pozabil, da arestantovski ričet tvojega čednega brata našo domovino Avstrijo prav nič ne briga?! Kdor je bil zaprt, tem niti devet strupenih gadov te kazni ne odvzame ljubi, vbogi, revni, nedolžni Miha, ki se postrel od tvojih žegnanin in profesorskih voditeljev in norca imeti. Morda bodeš, ljubi nedolžni Miha prihodnjič v parlamentu govor držal o velikanski „krivici“, da moraš za svojega nezakonskega otroka „alimenta“ plačevati, ali pa da si postrel pri „pšelarjih“ le „korporal“ in ne „feldmaršal“?... Miha iz Picheldorf, — — — smo tvoji pravi prijatelji! In zato ti svetujemo da se drži vojaškega nauka: Nix reden, still sein und Maul halten...

V Ptiju vršilo se je preteklo soboto zapričezenje zopet izvoljenega ter od cesarja potrebnega župana g. Jos. Oرنig ter podžupana g. Joh. Stendte. Priedba je bila jako slavnostna in je prinesla tudi temeljiti ter stvari govor našega Orniga, ki dokazuje vse vrline in izredne sposobnosti tega redkega gospodarskega talenta. Kjer se zadeva zgolj prebivalstva v mestu tiče, ne moremo natančnega poročila prinesiti. Omenimo le, da je g. Ornig že 24 let občinski svetovalec in da je bil zdaj šestič župana izvoljen. Vodja okrajnega glavarstva g. dr. pl. Netoliczka je s prav laskavimi besedami blagonsno delovanje Ornigovo popisal. Slavnost je dokazala globoko ljubezen, ki jo živa Ornig vkljub sovražnim napadom v vedno večji meri. Njemu kakor vrlemu podžupanu g. Steudetu izrekamo svoje prisrčne čestitke!

V sv. Urbanu pri Ptiju zavladalo je veliko razburjenje, ko je „Štajerc“ v zadnji svoji številki povedal, da je zagriženi prvaško-klerikalni župan Alekz Versič mnogo občinskega denara posnevel ter ga je oblast od občinskega predstojništva odstavila in državnemu pravdinstvu izročila. Vzor-poštenjak je bil ta Versič — na

Novi kardinali.

V Rimu zborujoči konzistorij imenoval je ravnokar 17 novih kardinalov. Od teh je 10 Italijanov, 2 Amerikanca, 2 Španca, 4 Francozi ter 7 drugih. Od avstrijskih cerkvenih dostojanstvenikov bila sta dva kardinalom

Erzbischof Dr. Fr. Nagl
Wien
Die neuernannten österr. Kardinäle

imenovana i. s. nadškof dr. Nagl na Dunaju ter nadškof dr. Bauer v Olomouci. Naša slika kaže ta dva nova avstrijska kardinala. Dr. Bauer je bil 1. 1863 duhovnik posvečen in je postal 1. 1882 škof v Brnu. Dr. Nagl pa postal je še pred kratkim dunajski knez in nadškof.

Dama

Ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nezno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z
Steckenpferd lilijsnim mlečnim mlekom (znamka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Teischen a. E. Koš za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerjih in trgovinah s parfumom itd.

391

Novice.

Današnja številka ima zopet 4 strani prilage in šteje torej skupaj 12 strani ter več slik.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Brenčič govoril! Sakrabolt, to pa že je nekaj: Mihec iz Spuhlu govoril!... Pri „pšelarjih“ poznal je Miha sicer le en komando in to se glasi: „Nix reden, still sein, Maul halten!“ Ali naš spuhelski Mihče zna več kot konjem repe vihat... Pri „pšelarjih“ je bil korporal in tam je razumel komando „Maul halten.“ Ali zdaj je imel posestvo, katerega mu je prigospodaril njegov oče, ki je tako lepo denarce pri ptujskemu okrajuemu zastopu zaslužil. In imel je žrebcev, ki mu ga je tudi nemški okrajni zastop dal. In imel je krčmo, v kateri je prodajal vino, o katerem ne maramo niti besedice

, naš preprost je imeno. Če je želel, bo imel slabo besedo, le svojih lastnih lumenij ni videl. Krščanstvo mu je kar teklo raz ust in bil je pravi ljubljenc politikujočih farjev. Prvaški listi pa, ki znajo vedno pošteno napredno gospodarstvo napadati in naše može psovati, držijo zdaj jezik za zombi in ne črhejo niti besedice o svojem slapskemu pristašu. Mi gotovo ne delamo nobene stranke odgovorne za zločine posameznikov. Ali kakšen kraval in krik bi zaginali prvaški listi, ako bi se tak slučaj v vrstah naprednjakov zgodil! O zadevi sami bodemo še natančneje podatke prinesli.

Čaščenje. Konjiško požarno društvo imenovalo je g. Karla Wesenschegg za častnega hauptmana. Čestitamo!

Ormožki sejmi, ki so bili zaradi kuge na parkljih in gozbih prepovedani, so se zdaj zopet dovolili. Svinjski sejem se je vrnil 7. t. m., sejem z govedo in obenem letni sejem pa se vrši v soboto, 11. novembra.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenimo letne in živinske sejme.

Dne 11. novembra v Oplotnici**, okr. Kranjice; v Laškem**; v Brežicah (svinjski sejem); v Spodnjih Hočah*, okr. Maribor; pri Sv. Martinu pri Slov. Gradcu**; pri Sv. Martinu ob Paki, okr. Šoštanj; v Ormožu**: v Lipnici. Dne 12. novembra na Gomilici, okr. Lipnica. Dne 14. novembra v Ljutomeru**; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Rogatcu (sejem z veliko živilo). Dne 15. novembra na Vranskem**; v Radgoni**; v Poljčanah**, okr. Slov. Bistrica; v Središču**, okr. Ormož; na Ptaju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 16. novembra na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino). Dne 17. novembra v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z malo klavno živilo). Dne 18. novembra v Brežicah (svinjski sejem). Dne 20. novembra v Šoštanju**; Ljubnem**, okr. Gornjigrad; pri Sv. Juriju ob juž. žel., okr. Celje; v Podsreda**, okr. Kozje; pri Sv. Juriju ob Pesnici**, okr. Maribor; v Rušah**, okr. Maribor; na Gornji Polškavi**, okr. Slovenija Bistrica; v Slovenjem Graden**. Dne 21. novembra pri Sv. Juriju**, okr. Vransko; v Podčetrtek**, okr. Kozje; v Radgoni; pri Sv. Juriju ob Ščavnici**, okr. Gornja Radgona; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Arvežu**.

Vinske cene v konjiškem okraju. „Grazer Tagblatt“ poroča iz Konjic, da je v konjiškem okraju letošnja trgatev komaj polovico pričakovanega pridelka prinesla. Cene vina znašajo od 44 do 52 kron za hektoliter, pri sortnih vinah pa seveda več. — Temu poročilu imamo še pristaviti, da je tudi v tem okraju vino izredne kakovosti in bode torej slava „Elferweina“ tudi letos zaslovela.

Umrla je v Ptaju mlada profesorjeva soproga Paula Brauner. Lahka ji zemljica!

Ribe zastrupil je nekdo v Mariboru v mestnem bajarju. Ribe so bile last trgovca K. Gollesch, ki ima za 100 K škode.

Roparski napad. Posestnica Marija Zidarič iz Sel peljala se je na sejem v Zagreb. Spoma skočil je neznanec na voz in jo sunil z nožem v hrbot. Bila je k sreči tako dobro oblečena, da se ji ni nič zgodilo. Ko je pričela na pomoč klicati, izginil je ropar v bližnjem gozdu.

Uboj. Pri Konovinovi krčmi v Velenju napadel je rudar Andrej Centrih železničarja Jožefa Svent. Vrgel ga je na tla in ga obsuval tako hudo z nožem, da je Svent na ranah umrl. Divjaka Centriha so zaradi uboja zaprli.

Zopet roparski napad. Neki Edvard Komar je napadel v Dobavi organista in lovskoga nadzornika Plohl ter mu skušal puško odvzeti. Pomagal mu je še neki drugi ropar. Plohl se je posrečilo zbežati. Komar je že zaprt.

Vlomili so pri trgovcu Stieberz v Mariboru. Tatoi so pokradli 150 K denarja, med tem 40 jubilejskih krov. Vredna zlatnina, ki je bila v isti shrambi, je tist pustil. Istočasno denarnico z večjo svoto ter hranilne knjižice.

Pretep. V Podgorju pri Sevnici so se fante stepali. Fant Plahuta vzel je železno palico in udaril tovarša Kožuh v obraz; prebil mu je čelo ter ga težko ranil.

S čevljarskim nožem sunil je učenec Jos. Ogrizek v Mariboru v prepiru z drugimi pobiči tovarša Antona Perkliča ter ga je težko ranil.

Obstrelil se je pri neprevidnem ravnanju z revolverjem v Mariboru vojak Alfred Gasperl. Ranil se je hudo.

Zaradi plačila sta se skregala in stekla pri Š. Pavlu posestnik Joh. Žgank in zidar Alojz Stancer. Zadnji je prvemu brke iztrgal in ga sploh ranil.

Vroča kri. V okolici Kozjega so fantje Moskon, Bracun, Romih in Zupevc pred oknom posestnikove hčerke Jožefe Pečnik prepevali. Tej pa ni bilo nič za ljubavno petje in je fante pošteno ozmerjala. Razbarjeni fantje pa so metali kamenje in polena skozi okno ter so s tem napravili mnogo škode.

Za kolo osleparil je v Celju neznanec posestnika Franca Dernoluc iz Ločice. Kolo je vredno 84 K.

Požig? Pri Slov. Gradcu pogorela je hiša posestnika Jurja Rečnik. Kjer stoji Rečnik na slabem glasu, kjer je bila hiša izredno visoko zavarovana in je pri Rečniku že preje dvakrat goreti pričelo, sumi se, da se je nalašč začigalo. Preiskava bode že resnico na dan spravila.

Vlomil je neznan tat v Celju v stanovanje uradnika Ferd. Nussmüller ter pokradel zlatnine za več sto kron.

Ponočni napad. Tovarnar Rudolf Slatinšek bil je s kuharico Auo Ratej v neki krčmi pri Konjicah. Ko je šel doma, sledil mu je neki fant in ga je brez vsakega povoda z nožem napadel. Obrezal mu je ves obraz, tako da je tudi eno oko v nevarnosti.

Otroka ukradla. Vlačuga Antonija Ribič prenočila je pri posestnici Mal v Osenici. Drugi dan pa je s 13 letno Makovo hčerko neznano kam izginila. Tudi več obleke je pokradla. Zadnji so jo videli v Celju z nekim možem in ukradenim otrokom. — Ravno se nam poroča, da je neki znanec Makovem otroka že nazaj prpeljaj.

Zorožniki stepel se je v Trbovljah rudar Leopold Brunčič. Orožniki so ga hoteli namreč arretirati, kjer je grozil tovaršu Poglajenu s smrtno. Z odprtim nožem je orožnike naskočil. Zdaj bode šel vsled neume jeze več mesecov v luknjo.

Požar. Pogorela je klet trgovca Kračuna v Rečju, v kateri je bilo mnogo špirita, petroleja in olja ter karbida. Ko so prišli gasilci iz Konjic, so domačini že pogumno in pridno gasili. S posmočjo gasilcev so ogenjomejili in večno nesrečo preprečili. Kračun ima škode za 7-8000 K. Hvala grē tudi g. dr. Lederer, ki je dal gasilcem konje na razpolago, ter gg. konjiškim orožnikom.

Iz strahu pred kaznijo zaradi šolske zamude skočil je v Mariboru s samomorskim namenom šolar L. Frass iz 2. nadstropja. Zlomil se je nogo in so težko ranjenega v bolnišnico prpeljali.

Roparski napad. Brata Franc in Vinko Gajzer v Nadoleh sta napadla posestnika Šentaka, ga pobila na tla in mu oropala 1 K denarja. Drugi dan so ju orožniki v ječo odgnali.

Iz ljubosumnosti grozil je v Sv. Pankraciju posestnik Korent svoji ženi že večkrat s smrtno. Napadel jo je tudi že z nožem in s sekiro ter jo hudo ranil. Naznani so ga sodniji.

Iz Koroškega.

Iz Borovelj prinaša „Š-Mir“ skoraj v vsaki številki to ali ono lažljivo vest. Zlasti zagnjeni duhovnik Arnuš iz Spodnjega Ljubljana napada v tej cunji ne samo kmete, od katerih živi, marveč tudi svojega lastnega škofa. V svoji številki od 28. p. m. prinesel je „Š-Mir“ nesramno duhovniško laž, da borovelska občina davkopalčevalce srečari. „Š-Mir“ pravi, da je občina še z daj zgradbo borovelske meščanske šole razpisala, medtem ko Koschat šolo že dolgo gradi. Na ta način, pravi lažljivi kljukec, se prebivalcem in oblasti pesek v oči trosi . . . Kaj je na tej stvari? Resnica je, da je bila zgradba šole že 28. septembra razpisana. Preddela se je moralno provizorično oddati z ozirom na pozni čas v letu. Na interesu davkopalčevalcev se je v vsakem oziru gledalo; kajti preddela se je oddalo pod pogojem 5% nega popusta od svote razpisa. O provizorični oddaji preddela Koschat se je dejelni odbor in okrajni šolski svet

že 16. septembra obvestilo. Kje je torej tu kakšna skrivnost ali kakšno oškodovanje? „Š-Mirove“ laži smrdijo pač že do neba!

Poljski tatovi. V spodnji Goričici pri Celenovu pokradli so tatovi posestnik Lovrencu Glantschnig za 60 K krompirlja; istotako raznimi drugim kmetom. Posestniku Darabnitschek ukradli so 200 zeljnatih glav. Orožniki so tatove že izsledili in naznani.

Ukradel je neznanec posestniku Ušnik v Teisendorfu denarnico s 120 K in uro za 25 K. — V Sv. Jakobu ukradel je nekdo hlapcu Novaku hranilno knjižico za 380 K.

Zaprli so orožniki v Krškem hlapca Dürnbacher in Glanzler, kjer sta divjačini zanjke nastavljalci in jo kradla.

Rop. Dva „vandrovca“ napadla sta pri Kutschallu ključarja Adolfa Lauger in mu oropala nekaj denarja ter več spričeval. Orožniki so roparja že vjeli i. s. sta to peka Anton Flödl ter Konrad Zechner. Oba sta sodniji oddana.

Pobegnila je iz občine Kotšach neka Magdalena Fieger. Preje je izvršila neko sleparijo.

Umor pred 30 leti. Te dni so orožniki zaprli nekega Leopolda Reischeggerja, ki je na sumu, da je pred 30 leti na štajersko-koroški meji nekega kmeta umoril. Reischegger prišel je šele pred kratkim iz ječe. Bil je namreč zaradi umora že na dosmrtno ječo obsojen, ali potem pomoliščen.

Rože pokradli so brezvestneži iz vrta pri poslopju deželne vlade v Celovcu.

Predzrni rop. V Celovcu je ob belem dnevu neki fantal in neki dami iz rok denarnico iztrgal ter z njim zbežal. V denarnici je bilo precej denarja ter nekaj zlatnine.

Izginila je po nekem domačem prepiru žena čevljarka L. Sommer v Celovcu neznan kam.

Pobegnil je iz Sachsenburga hrvatski učenec Štefan Lizitar. Preje izvršil je razne tatvine in sleparje.

Na lovu umrl je pri Beljaku huzarski ritmoyer pl. Luesko. Zadela ga je kap.

Smrtna nesreča. V kamnolому Stoffier v Toschlingu padel je delavec Tominc iz skale 60 m globoko. Obležal je z zlomljenimi udji takoj mrtev. Nesrečnež zapušča 3 nepreskrbljene otroke.

Po svetu.

Lakota. Iz Sibirije se zopet poroča, da je nastala vsled slabe letine grozovita lakota. 250.000 ljudi je izročenih smrti vsled lakote. Kar na stotine ležijo ljudje v vasih po cestah ter pričakujejo obupani smrt, ki jih bode trpljenja rešila. Pošilja se posebne vlake z hrano tja; ali vse premalo in prepozno. To so posledice ruske nasilne vlade!

200 oseb živih pokopanih. V rudniku Primrose pri Johannisburgu se je zgodil potres. 200 rudarjev je bilo vsled tega zasutih in živih pokopanih. Bati se je, da ne bode mogoče nobenega rešiti.

Smešnice.

Prijazno vabilo. Neki tat ukradel je v prodajalni pet kav. Ko je šel z ukradenim blagom ravno iz prodajalne, srečal je ob vratih trgovca. Ta je mislil, da je tat kavo kupil, in je prijazno rekel: »Obiščite me kmalu zopet!«

Zaupanje. Sodnik: »Kako to, da ste temu človeku, ki je popolnoma brez vsakega premoženja, denar posodili?« — Priča: »Ja, rekel mi je Gospod, jaz imam zaupanje do Vas, posodite mi 40 kron! In tako sem mu jih dal.«

Znamenje. Krčmar: »No, kako Vam dopade moj Tirolec?« — Gost: »Ej, to je pač pristno tirolsko vino; zdat je vriska v mojem želodcu.«

Hudomušno. Novopečeni plemenitaž: »Vidite, ta grad so že moji pradedje sezidali!« — Gost: »Tako, takol! Ali so bili Vaši pradedje zidari?«

Modri sodnik. Na lici mesta, kjer se je zgodila velika tatvina, vršila se je potem sodniška komisija. Mlad sodnik je hodil semterja in rekel: »Glejet, gospodje, sledove tatvine; ja, ja, tat je bil jako neroden in neumen.« — Nakrat stopi eden iz vrste gledalcev k sodniku in mu pravil: »Vi ste tepec!« Šum in ropot,

moža so odpeljali in zaprli zaradi žaljenja uradne osebe. Ta mož je bil — dotični tat!

Prepozno. Pri želesnički blagajni je kupil nekdo karto in ob tej prilici menjal večji bankovce. Potem je štel in štel denar, kimal z glavo in prišel končno nazaj. »Gospod blagajnik«, je rekel, »Vi mi niste prav nazaj dali! — Jezeno je odgovoril blagajnik: »Zakaj mi niste tega precej povedali? Zdaj je prepozno!« — Tako, tako,«, odgovoril je tujec, »no, nič ne dene, jaz si pustim to že dopasti; dali ste mi namreč 5 kron preveč nazaj!«

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričelo se je zopet novo četrletje in usojamo si tedaj cenjene čitatelje na naročbo vabiti.

„Štajero“

je največji in najcenejši ter najbolj razširjeni tečnik v slovenskem jeziku. Brez ozira na desno in levo koraka vedno svojo pot naprej in ta pot je: boj vsem izkorisčevalcem in zapeljivcem ljudstva in naprej za gospodarsko zboljšanje! Treba pa je pri temu, da se

naroči

vsakdo ta velepotrebni list. Čimveč naročnikov dobimo, temvečji bode i list. Naročnina je tako malenkostna, da si jo lahko vsakdo dovoli. Tudi priporočamo toplo

inzeriranje

v našem listu, ki je gotovo tako uspešno.

„Štajerca“ v vsako napredno hišo!

Uredništvo in uprava.

Ne zamudite jeseni gnojiti travnike, zlasti s Tomaževom žlindrom.

Letos je zraslo na naših travnikih mnogo sena, toda zaradi suše malo otave. Da je spomladis zraslo veliko krme, moramo zahvaliti takratno gorko vreme, ki je pomagalo razkrnjati organske snovi, ki so najvažnejše hranilne snovi, dušika.

Z obilno košnjo smo pa vzeli iz tal veliko hranilnih snovi in prihodnje leto se moremo le tedaj nadejati obilnega in dobrega pridelka na travnikih, in sicer tudi ob neugodnem vremenu, če s pridelkom iz tal vzete hranilne snovi prav vse nadomestimo s pravim gnojenjem.

S hlevskim gnojem travnike gnojiti seveda ni neuspešno, toda silno potratno, kajti le majhen del hlevskega gnoja, potresenega po travnikih, pride res v prid, in najmanj $\frac{3}{4}$ njegove gnojilne moči se proč vržejo. Hlevski gnoj bodi za njive, kamor naj pride že na gnojšču dobro predelan, in naj se takoj podigne.

Gnojica naj pride čez zimo in zlasti konci zime vsa na travnike, ki bo dala rastlinam takoj užitnega dušika in se bodo potem travniki spomladis dobro obrazli, čeprav bo mrzlo vreme.

Gnojica sicer nima v sebi veliko hranilnih snovi, a tiste, ki jih ima, so raztopljenje in jih rastline lahko hitro užijejo, zato je učinek gnojnice velik, čeprav ne dolgotrajan.

Gnojica pa pognodi pred vsem s svojim dušikom in deloma s kalijem; manjka ji pa silno važne fosforove kislino, ki je tudi v našem hlevskem gnoju ni dovolj. Brez zadostne fosforove kislino ne dajo travniki nikdar zadostnega pridelka in nikdar dovolj rediljnega sena, ki dela živilo rastno in njene izdelke (meso, mleko) zadoštne. Le tam, kjer je dovolj fosforove kislino, zrastejo tečne detelje, dobre trave in druga žalhtna zelišča.

Našemu hlevskemu gnoju manjka vsled dosedanjega gospodarstva v obilni meri fosforove kislino, in v naši zemljiji že od narave ni veliko te važne hranilne snovi, zato se nikdar ne nadejamo dobrega in obilnega pridelka na travnikih, če jih tako ne gnojimo, da pride vanje dovolj te važne hranilne snovi.

Umen gospodar mora torej svoje travnike gnojiti s fosfatimi gnojili.

Vpraša se, katero fosfatno umetno gnojilo kaže rabiti.

Izbirati imamo večinoma le med Tomasovo žlindro in med superfosfatom.

Superfosfat res izborna učinkuje, zlasti hitro, a ne dolgo časa, na travniku morda le dobiti dve leti in poleg tega se umno sme rabiti le spomladis, ko je tako drugega dela dovolj.

Priškušeno najboljše fosfatno gnojilo za travnike, in sicer tudi iz raznih gospodarskih ozirov, ostane za naše razmere še vedno Tomasova žlindra.

Poznamo travnike, ki so bili pred многimi leti, celo pred 15 leti, pognojeni s Tomasovo žlindro in s kajnitom, in še danes ni učinek izbrisani!

Le mrva, ki zraste na apnenih tleh, je sposobna za reje lepe in rastne živine; žal, da naši kmetovalci še veliko premalo poznojo važnost apna za gnojenje in sredstvo za zboljšanje živine. Tomasova žlindra ima polleg fosforove kislino do 60%, apna v sebi, ki je v taki obliki, da ga rastline lahko užijejo. To je neprecenljiva vrednost Tomasove žlindre, ki se vsled omalovanja apna od strani naših gospodarjev veliko premalo upošteva. Kaj nepredvidno ravna tisti, ki se ne to dejstvo ne ozirojajo in silijo k porabi superfosfata, ki tudi iz drugih ozirov na travnikih nikakor ne more nadomeščati Tomasove žlindre.

Kmetovalci, če hočete prav ravnati in svoje travnike umno gnojiti, tedaj rabite za nje kot fosfatno gnojilo pred vsem Tomasovo žlindro.

Gnojite svoje travnike sedaj jeseni, precej ko je mogoče in skozi vso zimo do konca meseca februarja s Tomasovo žlindro. Ona nudi rastlinam skozi dolgo dobo let potrebljivo fosforovo kislino, nikdar premalo in nikdar preveč, kajti preveč tudi ni prav, ker je potratno.

Samo od fosforove kislino pa seveda rastline tudi ne žive; kdor bo rabil samo fosfatno gnojilo, bo kmalu doživel razočaranje, in če mu travnik potem opeša, naj ne pripisuje krivde gnojenju s Tomasovo žlindro, ampak samemu sebi.

Nikdar naj se Tomasova žlindra ne rabi sama, ampak vedno in v zvezi z gnojili, ki dajejo zemlji tudi kalij in dušika, ki sta istotno potreben hraniščni snovi.

Gnojite torej kmetovalci v jeseni svoje travnike s Tomasovo žlindro in s kalijevim soljem, ter jim dajajte potrebnega dušika z gnojnicami. Kjer pa iz kateregakoli vzroka ni mogoče gnojiti z gnojnicami, tamkaj naj se spomladis rabi za travnike izbornato dušičnatno gnojilo amonjev sulfat. Kdor bo tako ravnal, se sme zanašati na naše besede, da bo prideloval veliko najboljšega sena, ki bo živila po njem izborno uspevala.

Na oral se naj vzame najmanj 300 kg Tomasove žlindre in 100 kalijeve soli in poleg tega te je treba gnojiti tudi z gnojnicami, ali pa se spomladis potrosi 100 kg amonjevega sulfata. Tomasova žlindra in kalijeva sol učinkujeta 3—4 leta in tudi dalje, dočim dušikovo gnojilo le eno leto.

Kdor gnoji samo s Tomasovo žlindro ali sploh samo s foslati svoje travnike, ta doživi prej ali slej razočaranje; travnik mu bo pešal, zato naj se umen gospodar drži edino pravega navodila: Pognodi v jeseni ali pozimi svoje travnike s Tomasovo žlindro in s kalijevim soljem, navozi vsako leto na nje gnojnice, in če te nimša, pa jih vsako leto pognodi spomladis z amonjevim sulfatom.

Kdor se bo držal tega navodila, bo veliko pridelal tudi v suši in v mrzlem spomladanskem vremenu, kajti rastline bodo imele na razpolaganje vseh potrebnih hranilnih snovi: fosforove kislino, kalija, apna in dušika; kalijeva sol bo delala zemljo vlažno in gnojnicu ali amonjev sulfat bosta dajala spomladis potrebnega dušika tudi takrat, kadar je vreme premrzo, da bi organske snovi v zemljini gnile, ki morajo zaglatati rastline z najvažnejšo hranilno snovjo, t. j. z dušikom, a le tedaj če razpadajo, kar pa je mogoče le ob gorkem vremenu.

Po »Kmetovalcu«.

Gospodarske.

Razglas. 1. C. in kr. vojaško preskrbovalno skladis v Mariboru, Eisenstraße št. 16, namerava prekrbeti potom nakupa do konca februarja 1912 ob tržnih

dnevih (sredo in soboto) od 7 ure zjutraj do 11 ure dopoldne brez izjeme samo pri posestnikih in njih zdrugh lastnega preskrbovalnega okraja (to je okrožje c. kr. okrajnega glavarstva Maribor, Lipnica, Radgona, Ljutomer, Ptuj, Konjice, Slovenske, Gradec, Celje in Brežice) 1500 q rži in 4000 q ovs. Od tega se bode nakupilo 200 q rži in 578 q ovs leta 1911, ostane pa leta 1912.

2. Rž in ovs mora biti skladis primerne kakovosti, katero približno odgovarja srednji kakovosti dobrega in zdravega blaga.

3. V slučaju, da bi preskrbovalno skladis zahtevalo spoljnja produkcija spričevala, morajo ista in sicer ob občini potrjena, ponudniki prineseti seboj.

4. Ponudba se lahko izvrši ustreno ali pisменно. Posamezni posestniki zamrejo ponuditi do 100 q, kmetijske zadruge pa do 500 q. Pisemne (z 1 kromo kakovane) ponudbe s krajskim kakor trdnevnim prevezetim rokom se ne bodo vpštevale. Ponudbe se morajo izvršiti navadno ob preskrbovalno skladis more se pa pri primerem zrujanju cen tuči potom zelenice ali ob lastno skladis (če se isto nahaja v Mariboru) ponuditi.

Ako bi rž ali ovs ne bil prepeljan z vozom k preskrbovalnemu skladisu, ali bil izrecno skladis primerne kakovosti ponuden, se morajo predložiti vzorec, ki obsegajo najmanj $\frac{1}{2}$ kg ponudnega blaga.

5. Plačilo se izvrši na podlagi prostega dogovora takoj po dostavi blaga.

Osnovne cene se bodo vravnale vsak teden in je vsakokratna veljavna krajevna cena na vrati preskrbovalnega skladisa nabita.

6. Natancenja ustrena pojasnila se dajejo vsakemu interesentu ob delavnikih med uradnimi urami, odgovarja se tudi na pismena vprašanja.

Apno iz plinarnic pripraviš lahko tako, da ne bo rastlinam prav nič škodovalo in ga nato lahko uporabiš za gnojenje. Ko ga pripelješ domu, razširi ga in pomešaj z zemljijo. Potem spravi ga na kup in primesaj ruševja, blata iz jarkov, cestnega blata, hlevskega gnoja, plevele in rastlinskih odpadkov ter pokrij kup z zemljijo. Osem dni pozneje prekopaj in prevrzi kup in ponavljaj to skozi 6—8 mesecev vsake štiri ali pet tednov. Ko si kup tako večkrat obdelal, speliš te gnoj lahko brez vse skrbi na njivo.

V vsaki starosti se lahko pri krčevitem kašlu z najboljšim uspehom prijetno ekusno sredstvo Thymomel Scillae rabi. Isto se dobi skoraj v vsaki lekarini za K 2:20. Ali pazite strogo na ime Thymomel Scillae.

Po zdravniških poročilih obnese se pri revmatizmu, gibli in nevralgi izborno sredstvo Contrheuman, ki vstavi boležine, obstrani otekline in napravi členke zopet gibljene (glej inzerat!)

Pozor!

50.000 parov čevelj

4 parov čevelj za samo K 7:50.

Zaradi vstavljenja plačil večih velikih fabrik se mi je naročilo, da večjo množino čevelj globoko pod izdelovanlo ceno oddana. Prodam torej vsakomur 2 para znornastih čevelj za gospode in 2 para za dame, usnj. rujave ali črne, galosirané, močno žebjam. usnjata tla, velecelegante, namovnejša fagon. Velikost glasom fit. Vs. stiri pari stanjajo le K 7:50. Pošlje po povzetju

F. Windisch, eksport čevelj Krakova št. S 2.

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. kr. poštno - hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersko banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasniti in po vsem vstreže.

Občenje
z avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta
1862.

Giro-konto pri podružnici avst. ogerske banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Naši častiti naročniki in uvrstniki naj poslužno na znanje vzamejo, da mi plačila na nas le tedaj pripoznamo, kadar se denar po poštni nakaznici ali položnici poštne hranilnice na našo upravnštvo pošije, ali tedaj, kadar se zneski neposredno v našem upravnštvu v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3, proti potrdili prevzamejo.

Plačila, katera prevzamejo druge osebe, nimajo za nas nobene veljavnosti.

Upravnštvo „Štajerca“ v Ptiju.

Močnate jedi

so važni del človeške hrane. Dobro pripravljene vsebujejo mleko, mast, moko, jajca in sladkor torej za človeški organizem potrebna redilina sredstva v dobro-okusni obliki. V mnogih slučajih, zlasti za otrok, so vrednejše nego jedi iz mesa ali sestavljenja jedila. Samo mnogokrat imajo že napako, da so težko prehajljive in da jih slab želodec, zlasti zoper pri otrocih, ne more prenati. Tej napaki pa se danes lahko odpravljajo, ako se ne napravi nobene močnate jedi, nobenega kolache, nobenega peciva brez dodatka dra. Oetker praškom za pecivo,

kogar se danes že mnogi milijoni gospodinji drži. Rabata je otroško-lahka in po dra. Oetker receptih, ki se jih zastonj oddaja, je vsak neuspeh izključen.

Dra. Oetker-prašek za pecivo se dobi povsed z recepti. Pazi naj se, da se dobi izvirne izdelke dra. Oetker.

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1005

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabo Cara lasnega balzama povročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumre lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñij in dobi se vsled tega v jaksu kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašcene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekom 12 dñij in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pričel Vaš lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezvonomno krepkejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče budem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš

O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razposilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

829

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

Le pri rabi od 1. 1886 izredn. odlik. z
826 znamko

„Seehund“

gumi-tran-ma-zilo za usnje se čevlje

res nepredorne za vodo, mnogo trajneše, mehke in vkljub temu za »viks« zmožne napravi. Tudi za vozne odeje, oprege za konje, jermenja itd. izvrstno. Povsod v dozah 30 h in več; kjer ne, pa direkto potom edinega izdelovalca I. Lorenz & Co., Eger i./B. ter Böhme & Lorenzen, Chemnitz i/Sa. Sodobne se glasijo:

Pošljite mi 4 doze Vašega izbornega gumi-trana. — Griseisberg (P. Olang Tirolsko), 14. XII. 1904. D. Schnarf, lovski pažnik.

Najnovejša iznajdba! Radium svitla budilnica

20 cm visoka, nikel, cifernika in kazalci so obdelani z substanco, ki vsebuje radijum, se sveti krasno lepo v temi, tako da se lahko čas natančno čita. Moč te svetlobe večna (ni fosfor).

Cena za en kos . . . . . K 4— z dvojnim zvoncem . . . . . K 5— s širimi zvonci . . . . . K 6— z godbenim kolesem . . . . . K 8— Babij-budilnica brez radija . . . . . K 2—

881 3 leta pism. garancije. Pošlje po povzetju

Max Böhnel
Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25.

Originalni fabriški cenik zastonj.

Brata Slawitsch

v Ptiju

Florianplatz in Ungargasse pripravčata izvrstne sive stroje (Nähmaschinen) po sledeni ceni:

Singer A ročna mašina . . . . . K 50—

Singer A . . . . . K 60— 70—

Dürkopp . . . . . K 70— 90—

Dürkopp-Ringschiff za šivljive . . . . . K 130—

Dürkopp-Zentralbobbin za šivljive . . . . . K 140—

Dürkopp-Ringschiff za krojače . . . . . K 160—

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung . . . . . K 160— Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarie . . . . . K 160— 180— Minerva A . . . . . K 120— Minerva C za krojače in čevljarie . . . . . K 160— Howe C za krojače in čevljarie . . . . . K 90— Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so nižje, kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).

Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo masine od nas.

Cenik brezplačno.

6

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabo Cara lasnega balzama povročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumre lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñij in dobi se vsled tega v jaksu kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašcene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabile.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

ceno
Posteljno
Perje

1 kilo sivega šlisaneva K 2—, boljšega K 240, pol-belega prima K 280, belega K 4—, prima mehkega kot daune K 6—, veleprima K 7—, 8— in 960. Daune, sive, K 6—, K 7—, bele prima K 10—, prsi daune K 12— od 5 kil naprej franko.

gotove napolnjene postelji

iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega Inelta (Nanking), 1 tuhen ca. 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavnima blazinama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjeni z novimi sivimi flauastimi in trajnim perjem perjem K 16—, pol-daune K 20—, daune K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—, 18—. Posamezne glavne blazine K 3—, 350, 4—. Tuhe 200/140 cm velike K 18—, 18—, 20—. Glavne blazine 90/70 cm velike K 450, 5—, 550. Spodnje tuhne iz najboljšega posteljnega gradi 180/116 cm velike K 18— in K 15— posilja proti povzetju ali naprej plačlu

Max Berger, Deschenitz řt. 344/a (Böhmerwald). Brez razlike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastonj. 768

imajo od vseh lastnikov svijet vedno oni, ki dajo dojavo najboljšega kralja Še Fattingerja

„Lucullus“

in to stalno. Pri tem ostanejo svijet vedno zdrave in žrejo rade. Krmiljenje z „Lucullus“ ni samo najplivnejšem, temveč tudi najosjenejš, ker se z 2 kg „Lucullus“ povzroča žive tele za eno kilo doze.

Vrsti II. za pojaz. Vrsti III. za pitane vreči na velike prašice. Cena obeh vrst: K 12/50 za 50 kg z vrečo vred od fabrike. Slovenski

Najlepše prašičke! Najkrepkejše živali! Najplodovitejše plemenske svinje! Najizdatnejše pitane prašiče!

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil Fattinger & Co. z. z. o. z. 808 Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj.

1 kg sivi šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjejsih snežno-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaua (Daune) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjejsi prsi 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega belega ali rumenega in vankanga, 1 tuhen, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga 60 cm široka, napolnjene z novimi sivimi, trajnim in flauastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuheni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tuhne, 200 cm dolge, 140 cm široke, 18 K, 14 K, 70, 17 K, 80, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K, 50 K, 55 K; spodnje tuhne 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80, 14 K 80. Se pošte po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716. Česko bogato ilustrirani cenik gratis in franko. 750

xxxxxxxxxxxxxx

Tomaževa žlindra,

superfosfat, kajnit, kajnitova sol, čilski salpeer,

— se dobi po originalnih fabričnih cenah; isto tako peči, štedilnike (Sparherd), kot tije in vse blago iz železa i. s. pri Alois Matscheh, trgovina z železjem in stavbenim materialom, Maribor, Triesterstrasse, poleg bolnišnice. Zaloge žaga vseh velikosti po tako nizkih cenah 1033

V dobro idoči trgovini z měšanim

fant blagom na deželi se sprejme takoj z dobrimi šolskimi spričevali v nauke in eden

trgovski pomočnik;

prednost ima le iz dežele. Kje? pove uprava Štajerca".

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

Tiskal: W. Blanke v Ptiju.